

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lipca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa D.M.
przeciwko Uniwersytetowi [...] w P.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 lipca 2017 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 19 maja 2016 r., sygn. akt III APa (...),

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 1.800 zł (jeden
tysiąc osiemset) tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 19 maja 2016 r. oddalił apelację D.M.,
wniesioną do wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 13 października 2015 r.

Przedmiotem postępowania było żądanie zasądzenia od Uniwersytetu [...] w
P. 50.000 zł tytułem zrekompensowania szkód materialnych i niematerialnych
spowodowanych działalnością pozwanego, skutkującą wypowiedzeniem, a
następnie przywróceniem powoda do pracy. Według powoda zachowanie
pozwanego stanowiło czyn niedozwolony w rozumieniu art. 415 k.c.

Sądy obu instancji zgodnie uznały, że wobec przyznania powodowi
wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy na podstawie art. 47 k.p., dalej

idące roszczenia są niedopuszczalne. Na poparcie tej tezy Sądy przywołały bogate orzecznictwo Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego.

Skargę kasacyjną wywiódł powód. Zaskarżył wyrok w całości zarzucając mu naruszenie art. 47 k.p., przez jego błędna wykładnię oraz art. 23 k.c., art. 24 k.c., art. 415 k.c., art. 448 k.c. oraz art. 443 k.c. przez ich niezastosowanie i dokonanie oceny zasadności pozwu w ramach art. 47 k.p. Dodatkowo zdaniem powoda doszło do naruszenia art. 227 k.p.c. i art. 217 § 1 i § 3 k.p.c.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powód wskazał na potrzebę wykładni art. 47 k.p. wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów czego przykładem są orzeczenia: wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 19 marca 2015 r., III APa (...); uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2009 r., I PZP 2/09; wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 4 listopada 2010 r., II PK 112/10, z dnia 5 kwietnia 2016 r., I PK 104/15; z dnia 22 listopada 2012 r., I PK 113/12; z dnia 1 kwietnia 2015 r., II PK 134/14; orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 maja 2013 r., P 46/46; z dnia 23 września 2014 r., SK 26/12; z dnia 27 listopada 2007 r., SK 18/05, z dnia 2 marca 2003 r., SK 34/01, a nadto budzącego poważne wątpliwości, mianowicie czy przepis art. 47 k.p. stanowi wyłączną podstawę odpowiedzialności pracodawcy względem pracownika z tytułu szkody spowodowanej niezasadnym lub niezgodnym z prawem wypowiedzeniem umowy o pracę w sytuacji, gdy pracownik na mocy wyroku sądu został przywrócony do pracy, a co za tym idzie, czy przepis ten wyłącza stosowanie przepisów kodeksu cywilnego regulujących odpowiedzialność odszkodowawczą, a jeżeli tak, to czy owo wyłącznie dotyczy przepisów regulujących odpowiedzialność odszkodowawczą *ex contractu* (art. 471 i n. k.c.), i *ex delicto* (art. 415 i n. k.c.), czy może wyłącznie przepisów kodeksu cywilnego regulujących odpowiedzialność odszkodowawczą kontraktową (art. 471 i n. k.c.).

Dodatkowo w ocenie powoda w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, sprowadzające się do pytania:

- czy w związku z regulacją art. 47 k.p. pracownik przywrócony do pracy na mocy wyroku sądu, który w wyniku nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę poniósł szkodę materialną w postaci między innymi utraconych zarobków (wynagrodzenia za pracę oraz dodatków socjalnych) oraz

utraczonego zysku bądź inną szkodę spowodowaną utratą zatrudnienia i środków do życia, może domagać się od pracodawcy naprawiania tych szkód na podstawie art. 415 i n. k.c., jeżeli zachowanie pracodawcy polegające na wypowiedzeniu umowy o pracę wypełnia znamiona deliktu, jest zawinione i istnieje adekwatny związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy działaniem pracodawcy a szkodą materialną;

- czy w związku z regulacją art. 47 k.p. pracownik, którego dobra osobiste w związku nieuzasadnionym lub niezgodnym o z prawem wypowiedzenia umowy zostały przez pracodawcę naruszone, może domagać się ochrony na zasadach ogólnych, to jest na podstawie art. 23 i 24 oraz art. 448 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zawiera argumentów uzasadniających jej przyjęcie do rozpoznania.

Rozpocząć należy od stwierdzenia, że tematyka stanowiąca podłoże prawne sprawy, a wypełniająca wniosek powoda o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, była już wielokrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. Ostatnio poruszono ją w wyroku z dnia 13 lipca 2016 r., I PK 216/15, LEX nr 2123249. Sąd Najwyższy po raz kolejny wyjaśnił, że pracownikowi nie przysługują roszczenia ponad limit określony w art. 47 k.p. W judykacie tym odniesiono się do licznych wcześniejszych wypowiedzi, w tym orzeczeń Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego. Lektura tego wyroku nie pozostawia wątpliwości, że w omawianym przedmiocie doszło do ujednolicenia orzecznictwa, odpowiedziano w nim również na wątpliwości prawne związane z niedopuszczalnością poszukiwania alternatywnych podstaw prawnych umożliwiających pracownikowi dochodzenie roszczeń ponad kwotę wynikającą z art. 47 k.p.

Przypomnienie wyroku z dnia 13 lipca 2016 r. ma znaczenie, jeśli weźmie się pod uwagę funkcje stawiane skardze kasacyjnej, a przede wszystkim zdominowanie jej roli interesem publicznym, przejawiające się w przypadku przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. w dążeniu do wyjaśnienia nowych albo kontrowersyjnych instytucji prawnych. Wiedząc o tym, zrozumiałe stało się, że Sąd

Najwyższy nie powinien przyjmować do rozpoznania skargi kasacyjnej poddającej pod rozagę zagadnienie prawne, w sytuacji, gdy zostało ono w orzecznictwie wyczerpująco i jednolicie wyjaśnione. W takim przypadku zagadnienie prawne nie charakteryzuje się „istotnością”, czyli nie jest doniosłe dla praktyki stosowania prawa, jak również nie wpływa na rozwój określonych instytucji prawnych.

Podobnie jest w przypadku przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Potrzeba wykładni przepisu usprawiedliwia przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania tylko wówczas, gdy budzi on poważne wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów. Nie ma jej zatem wówczas, gdy sąd w konkretnej sprawie orzeka według wzorca uznanego przez Sąd Najwyższy za prawidłowy. Funkcją skargi kasacyjnej jest, z jednej strony, odniesienie się do konkretnego sporu, a z drugiej, ujednolicanie orzecznictwa. Skoro wypowiedzi sądów nie pozostają w opozycji do utrwalonej interpretacji Sądu Najwyższego (czego przykładem jest zaskarżony wyrok), to nie ma potrzeby przyjmowania do rozpoznania kolejnej skargi kasacyjnej, tylko po to, aby potwierdzić uznaną i jednolitą wykładnię przepisu.

Poważne wątpliwości przy wykładni przepisu muszą być osadzone w konkretnym stanie faktycznym sprawy. Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami dokonanymi przez sąd drugiej instancji. Oznacza to, że potrzeba wypowiedzenia się przez najwyższą instancję sądowniczą, wprawdzie ma charakter abstrakcyjny, jednak nie może zostać oderwana od stanu faktycznego przyjętego w konkretnej sprawie. Uwaga ta wyjaśnia dlaczego nie można przyjąć skargi kasacyjnej z uwagi na potrzebę interpretacji art. 47 k.p. w związku z art. 23 k.c., art. 24 k.c. i art. 448 k.c. W rozpoznawanej sprawie powód nie dochodził zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych, w rezultacie Sądy *meriti* nie prowadziły w tym zakresie postępowania dowodowego i rozważań prawnych. W rezultacie, tematyka ta nie może stać się przedmiotem postępowania kasacyjnego, a w szczególności uzasadniać przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Kierując się powyższymi wskazaniem, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął w zgodzie z zasadą z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c.

